

TRICENTENARI BCN

Balanç

Dossier de premsa
20.10.2014

1714 / 2014

Ajuntament de
Barcelona

El Tricentenari ha estat, per damunt de tot, una oportunitat per parlar de la nostra història i per posar-la en relació amb el nostre present i amb les nostres expectatives de futur. Per això ha estat una commemoració divulgativa, però també reflexiva. També hi hem trobat una excusa magnífica perquè la Ciutat es miri al mirall, es reconegui, i celebri tot allò que té de positiu, tot allò que pot oferir al món, 300 anys després de viure un dels seus moments més dramàtics. Aquesta barreja de divulgació, festa i diàleg ens han permès tirar endavant un programa de qualitat, molt participatiu, molt plural, i amb punts d'interès per a tots els barcelonins. Espero que algunes de les aportacions més singulars del Tricentenari deixin una llavor real en la futura agenda cultural i participativa de la ciutat.

Toni Soler

Comissari Tricentenari BCN

Recompte d'activitat

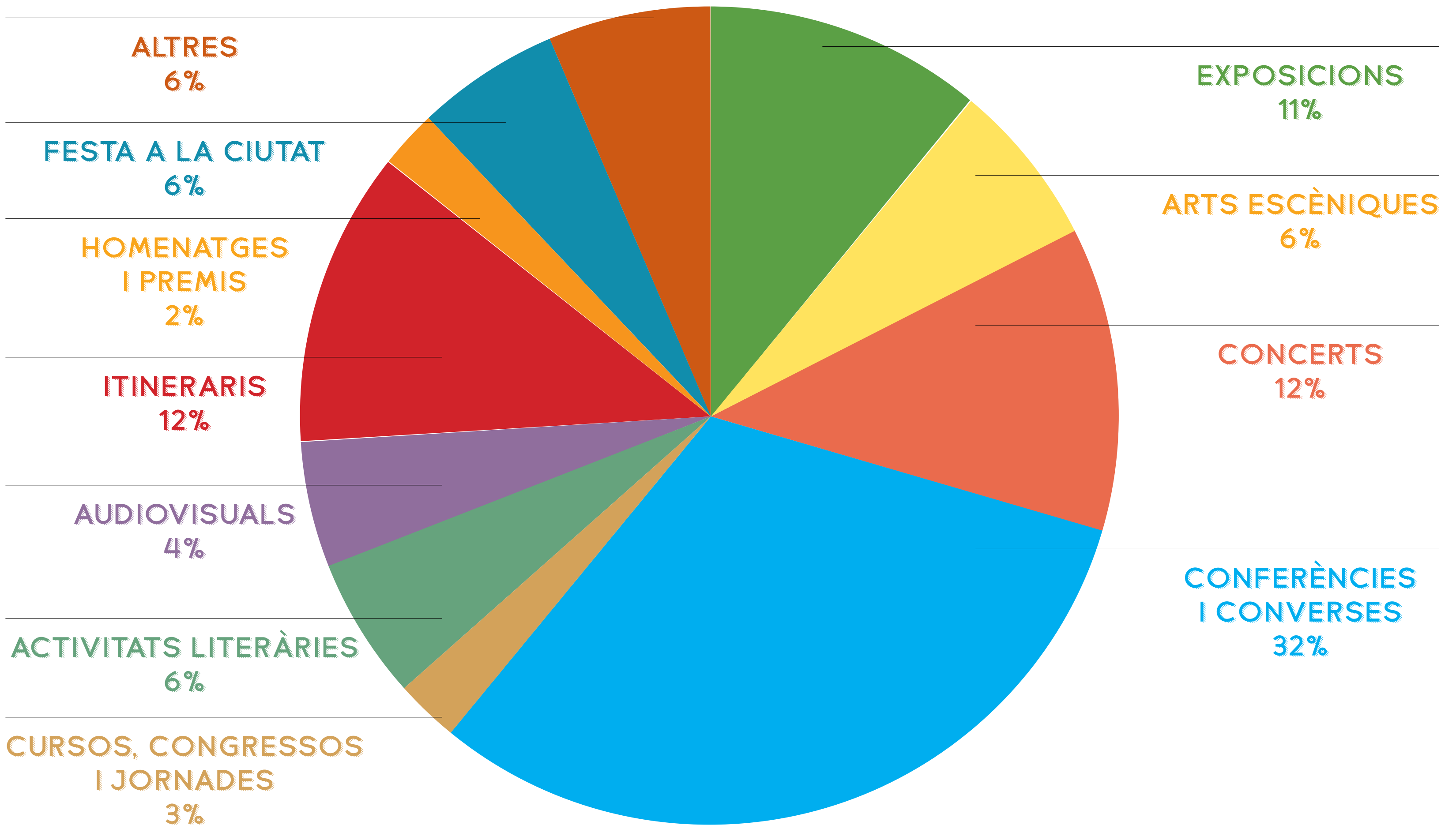
13 mesos de commemoració, gairebé 400 activitats programades, 150 espais de la ciutat i prop de dos milions d'assistents a exposicions, conferències i altres propostes quantificables (on no s'hi inclouen els visitants del Mapa del Tricentenari, BCN Re.set, La batalla final i el mural *El món neix en cada besada*).

Són algunes de les xifres del Tricentenari BCN, xifres que parlen d'una celebració que ha arribat a tots els districtes de la ciutat.

LES ACTIVITATS, PER TIPOLOGIES

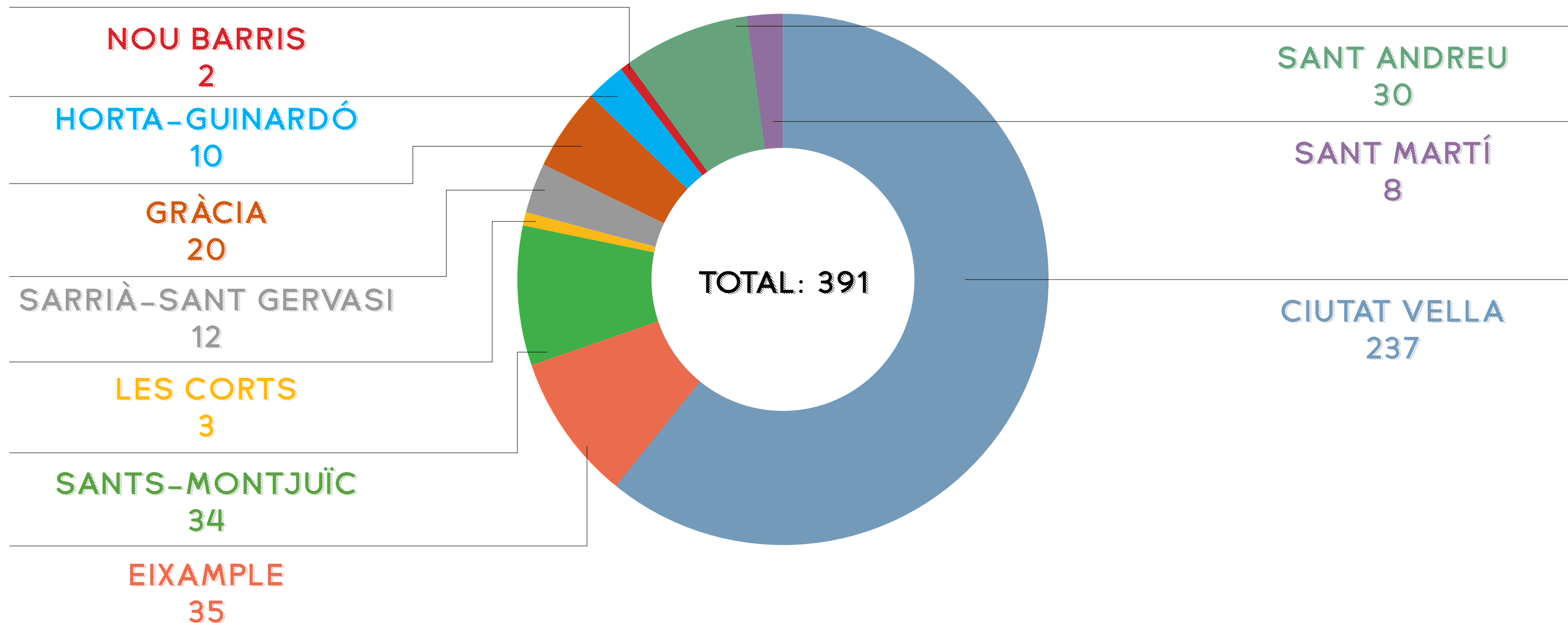
Història, art, teatre, dansa, música, cinema, xerrades, passejades...
El Tricentenari BCN ha acollit activitats acadèmiques, artístiques
i divulgatives per a tota mena de públic.

TIPOLOGIA	NOMBRE D'ACTIVITATS	SESSIONS/ FUNCIONS
EXPOSICIONS	43	
ARTS ESCÈNIQUES	25	171
CONCERTS	47	67
CONFERÈNCIES I CONVERSESES	123	123
CURSOS, CONGRESSOS I JORNADES	10	122
ACTIVITATS LITERÀRIES	25	49
AUDIOVISUALS	17	17
ITINERARIS	45	140
HOMENATGES I PREMIS	9	9
FESTA A LA CIUTAT	22	47
ALTRES	25	120
TOTAL	391	865

DISTRIBUCIÓ DE L'ACTIVITAT PER DISTRICTES

Ciutat Vella ha estat el centre neuràlgic del Tricentenari BCN, però el 40% de les activitats s'han fet als altres districtes de la ciutat.

ELS ESPAIS DEL TRICENTENARI: EQUIPAMENTS I ESPAI PÚBLIC

El 85% de l'activitat s'ha realitzat en museus, auditoris i altres equipaments tancats.
La resta, en espais públics: places, parcs, avingudes... El 1714, a peu de carrer.

TOTAL: 143

ELS ORGANITZADORS DEL TRICENTENARI BCN

En l'organització d'activitats del Tricentenari han participat entitats de caire públic (47%) i privat (53%). En total, més d'un centenar.

47%

PÚBLIC

51

53%

PRIVAT

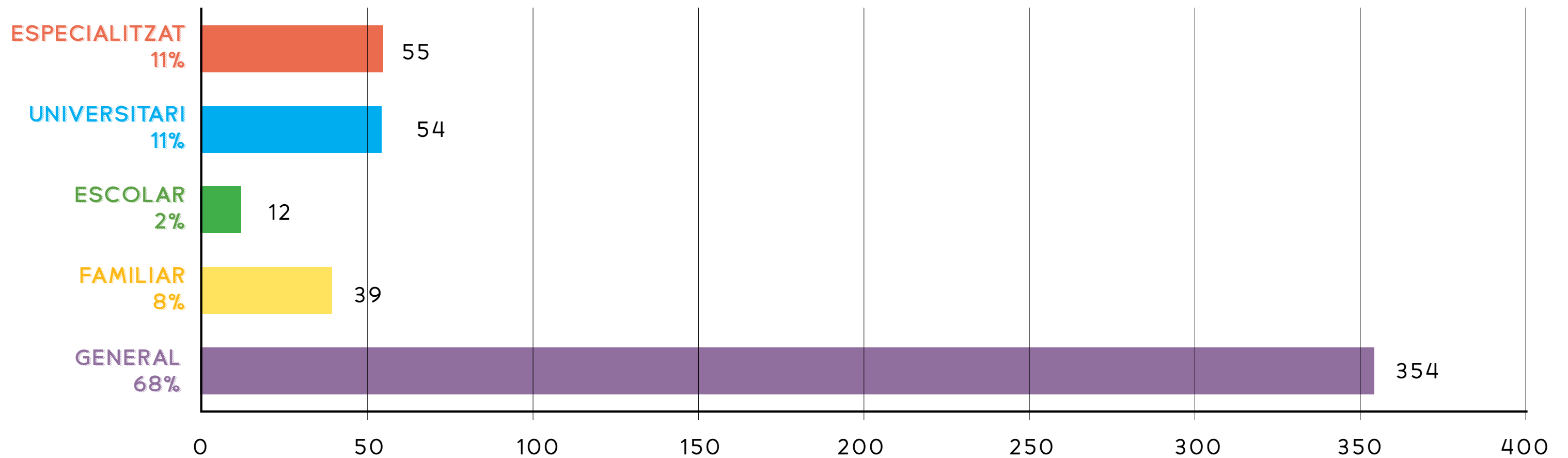
58

TOTAL: 109

NOMBRE D'ACTIVITATS PER DIFERENTS TIPUS DE PÚBLIC

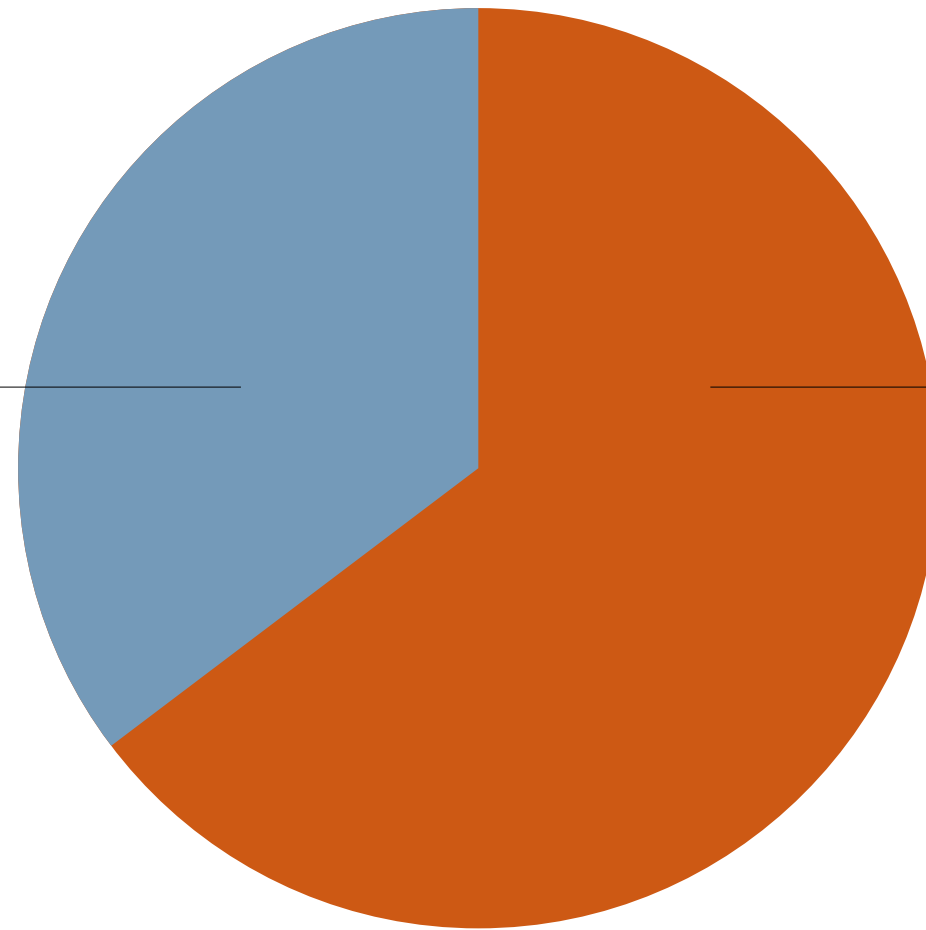
Prop del 70% de les activitats s'han adreçat al públic general, però també n'hi ha hagut per a públics específics.

TOTAL: 514

ENTRADA LLIURE O DE PAGAMENT

Les activitats d'entrada lliure pràcticament han doblat les de pagament.

ENTRADA DE
PAGAMENT
35%

138 ACTIVITATS

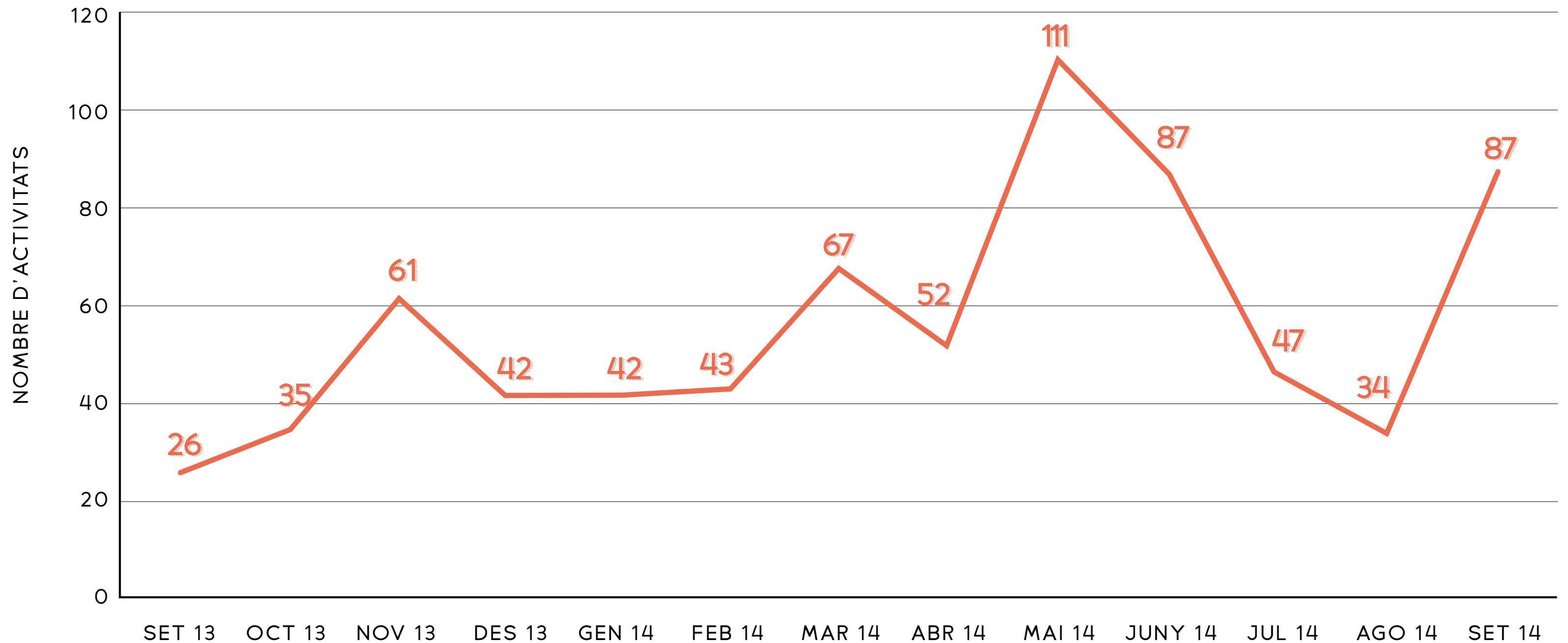
ENTRADA LLIURE
65%

253 ACTIVITATS

TOTAL: 391

LES ACTIVITATS MES A MES

El programa del Tricentenari BCN ha omplert l'agenda cultural de la ciutat durant tot l'any amb una mitjana de 56 activitats cada mes.

UNA SELECCIÓ D'ACTIVITATS, EN XIFRES

EXPOSICIONS

TÍTOL	ESPAI	ASSISTENTS
La Barcelona del 1700. De les pedres a les persones	El Born Centre Cultural	171.069
Fins a aconseguir-ho! El setge de 1714	El Born Centre Cultural	170.047
El món del 1714	MUHBA-Museu d'Història de Barcelona	90.765
Arqueologia preventiva. Rutes per l'epidermis de la història: Oriol Vilanova, Lúa Coderch, Lola Lasurt i Antonio Gagliano	Fundació Joan Miró	45.999
Monestirs urbans en temps de guerra. Sant Pere de les Puel·les i Santa Clara de Barcelona, 1691-1718	MUHBA-Museu d'Història de Barcelona	32.620
300 Onzes de Setembre. 1714-2014	Museu d'Història de Catalunya	27.132
El pintor Antoni Viladomat i Manalt (1678-1755)	MNAC-Museu Nacional d'Art de Catalunya	24.820
Després d'Utrecht. Una Barcelona sentenciada, 1713-1714	Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona	13.519
Una mirada al 1700. A partir dels gravats de la col·lecció Gelonch Viladegut	Museu Frederic Marès	6.588
Salvadoriana. El gabinet de curiositats de Barcelona	Jardí Botànic. Institut Botànic de Barcelona	5.734
Les músiques dels 1714s	Museu de la Música	5.102

CONCERTS

TÍTOL		ESPAI	ASSISTENTS
Cantània. Rambla Llibertat	Música d'Albert Carbonell, text de Marc Rosich	L'Auditori	82.024
Catalunya 1714-2014	Federació de Cors de Clavé	Palau de la Música Catalana	1.967
Guerra i pau. Un segle de batalles i celebracions de la pau	Jordi Savall i Le Concert des Nations	Gran Teatre del Liceu	1.950
Barcelona, Capital de la Sardana. La Sardana de l'any	Orquestra Simfònica del Vallès i la Polifònica de Vilafranca	Barcelona Teatre Musical	1.800
Catalunya, 1714	Salvador Brotons. OBC, Cor de Cambra de Granollers i Coral Càrmina	L'Auditori	1.549
Concert OBC 11 de setembre	Orquestra Ciutat de Barcelona i Nacional de Catalunya	L'Auditori	1.395
Barcelona, 1714	Salvador Brotons. Banda Municipal de Barcelona	L'Auditori	1.367

CONFERÈNCIES I CONVERSES

TÍTOL		ESPAI	ASSISTENTS
D.O. Europa	Zygmunt Bauman i Aleksandra Kania, Susan George, Saskia Sassen, Sami Naïr i Ohran Pamuk	El Born Centre Cultural	1.631
Ciutat oberta	Evgeny Morozov, Marta Segarra, Josep Maria Benet i Jornet, Manuel Forcano, Bruce Bégout, Rafael Chirbes, Kamila Shamsie	CCCB	1.612
1714-2014: Els catalans sabem guanyar?	Toni Soler i Albert Sánchez Piñol	BARTS, Barcelona Arts on Stage	755
Herois de 1714	Oriol Junqueras, Jordi Pujol, Francesc Homs, Felip Puig, Àngel Casals, Rosa Maria Alabrús, Miquel Calçada, Agustí Alcoberro, David Fernàndez, Neus Ballbé, Ramon Tremosa, Sebastià Sardiné, Joaquim Nadal, Enric Juliana, Carles Boix, Alfred Bosch	El Born Centre Cultural	754
#ffbcn Fàbrica Futur Barcelona	Bibiana Ballbè, Eloi Vilalta, Bernat Saumell, Santi Pozo, Laura Dubreuil, Adrià Recasens, Carmina Solà, Raquel Lamazares, Jordi Valls, Adrián Latorre i Mohamed El Amrani	CC Convent de Sant Agustí, CaixaForum	628
Conferència 11 de setembre. Dues cares de la mateixa moneda: el sistema internacional i la sobirania política de Catalunya, 1714-2014	Carles Boix	Saló de Cent, Ajuntament de Barcelona	380
Barcelona, Catalunya i el sistema mundial a l'inici del set-cents	Eva Serra, Andrea Ricci, Joan Ramon Triadó Tur, Adrià Cases, Joaquim Albareda i Ramon Grau	Museu d'Història de Barcelona	333

CONGRESSOS I FESTIVALS LITERARIS

TÍTOL	ESPAI	ASSISTENTS
Barcelona Novel·la Històrica	El Born Centre Cultural	1.722
Tractats d'Utrecht: Clarors i foscors de la pau	Museu d'Història de Catalunya	165
V Congrés de Literatura Infantil i Juvenil	El Born Centre Cultural	150
V Congrés d'Arqueologia Medieval i Moderna a Catalunya	El Born Centre Cultural	150
Catalunya (i els Països Catalans) abans i després de l'Onze de Setembre de 1714	Institut d'Estudis Catalans	76

ARTS ESCÈNIQUES I AUDIOVISUALS

TÍTOL		ESPAI	ASSISTENTS
Auca del Born	Autor i director: Jordi Casanovas	El Born Centre Cultural	127.500
1714. Crònica d'un setge	Autor: Macià G. Olivella. Direcció: Gerard Nicasi i Maria Agustina Solé	Jove Teatre Regina	7.793
M.U.R.S. 1714-2014	La Fura dels Baus	Castell de Montjuïc	5.083
Casanova en directe	Direcció: Oriol Broggi. Amb Xavier Boada i Òscar Intente	Centres Cívics de Barcelona	1.358
Ferran Adrià i la Fàbrica de Menjar Solidari	Ferran Adrià, Josep Cuní, Joan Roca, Carme Rusalleda i Christian Escibà	Gran Teatre del Liceu	1.300
Els Àustries	Alix Eynaudi, Thomas Brandstätter i Andrea Maurer, The Loose Collective	Mercat de les Flors	1.032
L'escamot del Miquelet	Mònica Torra	Biblioteques de Barcelona	730
Proscrits. Cicle de cinema	Pel·lícules de Jafar Panahi, José Luis Cubillo Fernández, Nicolás Carreras, Owen Harris, Rob Epstein i Jeffrey Friedman	Filmoteca de Catalunya	640

ITINERARIS I PASSEJADES

TÍTOL	ESPAI	ASSISTENTS
Barnatresc. Caminada per la Barcelona del 1714	Ciutat Vella	3.603
Ruta 1714. Itinerari pels escenaris de la Guerra de Successió	Ciutat Vella	1.292
La batalla de l'11 de setembre del 1714	Ciutat Vella	1.268
Caminada App BCN 1714	Ciutat Vella	350
Ruta amb tracks GPS	Cardona-Mallorca-Barcelona	280
1714 Open Extra. Itineraris per conèixer l'empremta arquitectònica i urbanística del 1714 al 2014	Ciutat Vella	273

FESTA A LA CIUTAT

TÍTOL	ESPAI	ASSISTENTS
El somni d'un gegant. Piromusical 2014	Av. de la Reina Maria Cristina	106.000
Cavalcada de Gegants de la Mercè 2013	Diversos espais	100.000
Piromusical 2013. La Viena del 1700	Av. de la Reina Maria Cristina	100.000
La ciutat de la bullícia	Parc de la Ciutadella	16.045
La Tamborinada	Parc de la Ciutadella	90.000

EL TRICENTENARI BCN EN ESPAIS PÚBLICS: OBERT A TOTA LA CIUTAT

TÍTOL	ESPAI
Mapa Tricentenari BCN	Pg. de Lluís Companys
BCN Re.set	7 espais de Ciutat Vella
La batalla final	13 espais de Ciutat Vella
El món neix en cada besada	Pl. d'Isidre Nonell

Programa educatiu

Es va oferir a tota la comunitat educativa de la ciutat un projecte educatiu amb l'objectiu que tots els infants i joves tinguessin un paper actiu en la descoberta de la història de la seva ciutat i al mateix temps poguessin reflexionar sobre les relacions entre passat, present i futur.

El projecte es va vehicular a través d'una plataforma d'aprenentatge electrònic (*e-learning*). A través d'aquesta plataforma s'accedia a un gran corpus de materials i documents i també a un conjunt d'activitats i itineraris, estructurats per nivells educatius i d'àrees d'interès, seguien els objectius, els continguts i les competències corresponents a cada etapa.

Aquest campus virtual va permetre crear a cada centre un espai diferenciat a partir d'aules virtuals per a cadascun dels grups classe. Cadascuna d'aquestes aules disposava de tots els materials i documents necessaris, i també d'un conjunt d'eines de comunicació i col·laboració per orientar els alumnes durant les activitats plantejades. Es va apostar per l'ús de les noves tecnologies i per la presència de dispositius mòbils a les activitats desenvolupades a l'aula i als itineraris amb realitat augmentada.

Publicacions

En el marc de la commemoració del Tricentenari a la ciutat, l'Ajuntament de Barcelona ha participat en l'edició i publicació de diferents llibres i revistes.

1714. El setge de Barcelona

PONGILUPPI, Guillem H.; HERNÁNDEZ CARDONA, F. Xavier
Barcelona: Angle Editorial / Ajuntament de Barcelona, 2013

Un llibre que mostra de manera gràfica la vida a la Barcelona assetjada, l'organització i dotació dels exèrcits, les tàctiques de defensa dels catalans, l'heroïcitat dels resistents i l'assalt de l'11 de setembre... Les il·lustracions de Guillem H. Pongiluppi, un dels pioners de l'art digital a Catalunya, reproduïxen fidelment i amb tot detall l'episodi final de la Guerra de Successió.

BARCELONA 1714. Els gravats de la guerra de Successió

ALCOBERRO, Agustí
Barcelona: Efadós / Ajuntament de Barcelona, 2013

La Barcelona del 1714 va captivar artistes de tot Europa, rivals a l'hora de produir almanacs i obres bèl·liques que il·lustraven la vida a la ciutat assetjada. Des de plànols militars a detallades vistes urbanes, els gravats retraten una ciutat que bascula entre l'esplendor de la cort i el dolor del setge.

Dietari d'un adroguer

GARCIA QUERA, Oriol
Ajuntament de Barcelona, 2013

A l'inici del segle XVIII, un adroguer de Barcelona comença a escriure i dibuixar un dietari personal, testimoni de la vida quotidiana d'una ciutat dinàmica i emprenedora que, pocs anys després, patirà el drama d'un llarg setge. Oriol Garcia Quera, autor dels textos i les il·lustracions d'aquest volum, retrata en les seves pàgines la vida política, social i cultural de la Barcelona del 1700, així com l'aferissada lluita dels seus ciutadans en defensa de les llibertats catalanes.

Les dones del 1714

GABANCHO, Patricia
Barcelona: Edicions 62 / Ajuntament de Barcelona, 2014

Tot i que els cronistes oficials les van oblidar, moltes dones van tenir un paper destacat en la defensa de les llibertats catalanes durant la Guerra de Successió. El darrer llibre de la periodista i escriptora Patricia Gabancho treu de l'oblit les dones que van participar en el conflicte o que van resistir durant el setge de Barcelona, personatges fascinants dels quals ningú no havia parlat mai abans. *Les dones del 1714* és una mirada als fets del 1714 a través dels ulls d'una dona.

Onze de setembre. Història de la commemoració de la Diada a Barcelona

RIERA, Sebastià

Barcelona: Efadós / Ajuntament de Barcelona, 2013

Al llarg de la història, la celebració de la Diada ha estat un reflex de la situació política de Catalunya en cada moment: la lluita, la inquietud o l'esperança han marcat una commemoració que va néixer de manera espontània per esdevenir, amb el temps, una expressió col·lectiva del sentiment català.

Col·lecció «La ciutat del Born. Barcelona 1700»

VOLUM IX: Política, economia i guerra. Barcelona 1700

Ajuntament de Barcelona, 2012

Director de la col·lecció: Albert Garcia Espuche

El novè volum de la col·lecció ens trasllada a un moment polític i econòmic convuls per a la ciutat. Les aportacions dels autors faciliten una millor comprensió del context polític i econòmic en què es van produir la Guerra de Successió i els fets del 1714.

VOLUM X: Indumentària. Barcelona 1700

Ajuntament de Barcelona, 2013

Director de la col·lecció: Albert Garcia Espuche

El tèxtil té un gran pes econòmic a la Barcelona del 1700, fet que explica la diversitat de teixits i de peces de vestir en aquest període. La importància creixent de les exportacions i la capacitat d'innovar del sector comporten una millora de les condicions de vida i l'accés del gruix de la població a consums d'una certa sofisticació.

Sarrià i la causa de les llibertats catalanes

ROCA VERNET, Jordi (coordinador)

Barcelona: Edicions El Mirador, 2014

L'historiador Jordi Roca Vernet coordina una publicació promoguda pel Districte Municipal de Sarrià-Sant Gervasi que recupera la memòria dels fets viscuts a Sarrià, Sant Gervasi, Vallvidrera i la serralada de Collserola durant la Guerra de Successió. Jesús Mestre Campi, Jesús Mestre Godes, Cisco Tomàs, Antoni Mañé i Sabat, Esteban Galindo López i Manuel Medarde Sagrera són els autors de diversos articles que ens descobreixen una història singular: a les masies i cases senyoriales de la zona hi van fer estada partidaris dels bàndols enfrontats. El volum recorda, per

exemple, com els dos pretendents a la Corona espanyola, Felip V i Carles III, es van hostatjar amb els seus seguidors en cases com la Torre Vilana, la Torre Bellesguard i Can Lledó, mentre el poble sarrià encara defensava aferrissadament les constitucions i les institucions catalanes.

Sant Andreu de Palomar 1640-1716. De Francesc de Tamarit al Decret de Nova Planta

MARTÍN PASCUAL, Manel; MARTÍN VILÀ, Xavier; PETIT GIL, Jordi; QUE PARCERISA, Sebastià; SEDA MARINÉ, Jaume; VINYES ROIG, Pau
Ajuntament de Barcelona, 2014

Sant Andreu de Palomar va ser testimoni de la Guerra de Successió com ja ho havia estat de la Guerra dels Segadors. Aquest llibre, obra realitzada pels historiadors del Centre d'Estudis Ignasi Iglésias, recull tots els protagonistes i els fets que van tenir lloc a Sant Andreu de Palomar entre els anys 1640 i 1716.

Sàpiens Viatge al 1714

La revista *Sàpiens*, una publicació de referència en divulgació històrica a Catalunya, ofereix als més joves l'oportunitat d'endinsar-se en el món del 1714 de manera entretinguda i interactiva. La revista virtual *Viatge al 1714* presenta un complet retrat de la Barcelona de l'inici del segle XVIII, els antecedents i l'esclat de la Guerra de Successió, els seus protagonistes, les armes dels combatents, les dates i els personatges clau del conflicte, i el setge i l'atac final. La revista *on line* també proposa lectures, visites guiades i fins i tot un test final que posa a prova els coneixements adquirits durant el trajecte.

Barcelona Metròpolis

Núm. 89 (estiu 2013). «Els setges de Barcelona»

Barcelona Metròpolis analitza els fets del 1714 en el dossier «Barcelona fora muralles», un recull d'articles signats per historiadors com Joaquim Albareda o Albert Garcia Espuche. El Born Centre Cultural o el paper de Barcelona en el nou diàleg global són altres temes que aborda la revista, que parla, a més, amb l'escriptor Albert Sánchez Piñol.

Memòria Tricentenari BCN

Una memòria visual i interactiva del Tricentenari BCN, amb més de **1.200 imatges**, **55 vídeos**, **140 cròniques** i molts altres recursos per aprofundir en l'esperit de la commemoració.

També ofereix **xifres i balanços**, els detalls de la campanya de comunicació i la suma de totes les entitats col·laboradores que han fet possible aquest any.

memoriatricentenaribcn.bcn.cat

Oficina de premsa TRICENTENARI BCN
Institut de Cultura. Ajuntament de Barcelona

Telèfon de contacte: 93 316 10 69
Correu electrònic: premsaicub@bcn.cat

Enllaç per descarregar material dossier i imatges:
<https://eicub.net/?grup=TricentenariBCN>

Web Tricentenari BCN: www.bcn.cat/tricentenari

